

Inhoud	Bekkenspecifiek deel Dijle-Zennebekken: opmerkingen en adviezen verwerkt Bekkensecretariaat werkt aan signaalgebieden reeks 3 Een nieuwe stap in de realisatie van het Sigmaproject Bovendijle De Zenne tweemaal in de kijker Beschermsmaatregelen op maat tegen overstromingen in Beersel en Sint-Genesius-Rode Weesbeekproject Kortenberg afgerond Praktijkgids 'Water in de land- en tuinbouw' in de kijker
---------------	--

1. Bekkenspecifiek deel Dijle-Zennebekken: opmerkingen en adviezen verwerkt

Op 8 januari 2015 eindigde de inspraakprocedure over het ontwerp-stroomgebiedbeheerplan 2016 - 2021 voor de Schelde, waarvan het bekkenspecifieke deel Dijle-Zennebekken deel uitmaakt. De vele opmerkingen zijn ondertussen verwerkt. Eind 2015 wordt het plan vastgesteld door de Vlaamse Regering.

U reageerde massaal

Voor het volledige plan werden ongeveer 8000 opmerkingen geregistreerd. Twee derde van de opmerkingen handelen over de herziene zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen. Over het bekkenspecifieke deel van het Dijle-Zennebekken werden een 80-tal opmerkingen ontvangen. De meeste opmerkingen hebben betrekking op het actieprogramma en de gebiedsspecifieke visie.

Samen gaan we voor een sterk en gedragen plan

De opmerkingen op het bekkenspecifieke deel zijn intussen verwerkt door de bekkenstructuren. De aanpassingen aan het ontwerpplan voor het Dijle-Zennebekken werden op 20 mei goedgekeurd door de Algemene Bekkenvergadering. Ondertussen bezorgde de CIW het volledige dossier van de stroomgebiedbeheerplannen aan minister Schauvliege voor vaststelling door de Vlaamse Regering tegen eind 2015.

Meer informatie over de voorbereiding van het stroomgebiedbeheerplan 2016-2021 voor de Schelde leest u op [de website van het integraal waterbeleid](#).

↑ top

2. Bekkensecretariaat werkt aan signaalgebieden reeks 3

Op 8 mei 2015 keurde de Vlaamse Regering de vervolgstappen goed voor 4 signaalgebieden van reeks 2 in het Dijle-Zennebekken. Eerder nam de Vlaamse Regering al een beslissing over 7 signaalgebieden van reeks 1. En tegen eind 2015 bereiden de bekkenstructuren van het Dijle-

Zennebekken en de CIW voor 7 signaalgebieden van reeks 3 startbeslissingen voor de Vlaamse Regering voor.

Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden waar een tegenstrijdigheid kan bestaan tussen de huidige bestemmingsvoorschriften en de belangen van het watersysteem. De signaalgebieden werden voor de eerste keer aangeduid in de bekkenbeheerplannen, waar ook een actie 'Toetsing signaalgebieden' in was opgenomen. In deze actie wordt nagegaan wat het effect van de ontwikkeling van het gebied op het watersysteem kan zijn en of een alternatief ontwikkelingsperspectief is aangewezen.

Reeks 3 is de laatste reeks signaalgebieden waarvoor de bekkenstructuren op zoek gaan naar het optimale ontwikkelingsperspectief en de noodzakelijke vervolgstappen om dit te realiseren. Het bekkensecretariaat zoekt in samenwerking met de betrokken instanties afstemming tussen de bestemming en het waterbergend vermogen van de signaalgebieden. Daarbij wordt gebiedsspecifiek bekeken welke beleids- en ruimtelijke instrumenten best kunnen ingezet worden. Instrumenten zijn bijvoorbeeld het bouwen zonder verlies aan ruimte voor water, stedenbouwkundige voorschriften of verordeningen, planologische ruil of herbestemming, of terugvallen op voorwaarden via de watertoets. Voor de nog overblijvende signaalgebieden is een generieke aanpak uitgewerkt, die aansluit op het beleid van de watertoets en de visie meerlaagse waterveiligheid.

Rubiconfonds ondersteunt lokale besturen

Om lokale besturen te ondersteunen bij het uitbetalen van planschadevergoedingen die het gevolg zijn van een bestemmingswijziging van een signaalgebied in functie van het behoud van de waterbergingscapaciteit, worden middelen uit het Rubiconfonds ingezet. De Vlaamse Regering hechtte hiertoe op 20 juni 2014 haar goedkeuring aan de heroriëntatie van het Rubiconfonds. Er kan vanuit het fonds een subsidie verkregen worden van 60 % van de vereiste planschadevergoeding.

Nieuwe omzendbrief voor signaalgebieden

Sinds 1 juli 2015 is een [nieuwe omzendbrief met richtlijnen voor de toepassing van de watertoets in signaalgebieden en in effectief overstromingsgevoelige gebieden](#) in werking. De nieuwe omzendbrief vervangt de omzendbrief uit 2013. De belangrijkste aanpassing is een verfijning van het toepassingsgebied zodat dit doelgericht wordt afgestemd op de signaalgebieden waarvoor al een beslissing genomen is over het vervolgtraject (reeks 1 en 2) en de signaalgebieden waar een vervolgtraject wordt voorzien (reeks 3). Daarnaast bevat de omzendbrief ook generieke richtlijnen voor de toepassing van de watertoets in alle effectief overstromingsgevoelige gebieden.

U behoudt het overzicht

Meer informatie over de signaalgebieden vindt u op www.signaalgebieden.be. Via het geoloket kunt u de ligging van een signaalgebied opzoeken. U vindt er ook informatie over het voorgestelde ontwikkelingsperspectief en de vervolgstappen voor zover deze al goedgekeurd zijn door de Vlaamse Regering.

[↑ top](#)

3. Een nieuwe stap in de realisatie van het Sigmaproject Bovendijle

Het openbaar onderzoek over het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Dijlevallei van Werchter tot Bonheiden' is dit voorjaar afgerond. Het Sigmaproject Bovendijle

maakt integraal deel uit van dit GRUP. Met dit Sigmaproject willen Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) de Dijlevallei tussen Werchter en Mechelen beter beschermen tegen overstromingen en tegelijk waardevolle natuur in eer herstellen.

Sigmaproject Bovendijle: Gecontroleerde overstromingen en natuurherstel

Het Sigmaproject Bovendijle omvat drie deelgebieden:

Hollaken-Hoogdonk: In Haacht en Rijmenam (Bonheiden) wordt het gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) Hollaken-Hoogdonk ingericht. De Dijle wordt er verlaagd zodat het gebied bij hoge waterstanden een grote hoeveelheid Dijlewater veilig kan opvangen. Een hoge en stevige ringdijk verder landinwaarts voorkomt wateroverlast in de achterliggende gebieden. Bij normale weersomstandigheden kunnen landbouwers een deel van de graslanden in het overstromingsgebied blijven gebruiken. **Rijmenam:** Stroomafwaarts van het dorpscentrum van Rijmenam bevindt zich het gelijknamige Sigmagebied dat ook als GOG wordt ingericht. Ook hier kunnen landbouwers actief blijven. Enkel bij extreme weersomstandigheden zal het Dijlewater het GOG Rijmenam inlopen. **Pikhaken:** Pikhaken, het derde deelgebied, zal nooit onder water komen. Het gebied rond een oude, verlande Dijlearm wordt omgevormd tot wetland, met drassige en bloemrijke graslanden. Zo kan het beemdenlandschap van weleer er helemaal heropleven. Ook rond de oude Dijlemeanders in de deelgebieden Rijmenam en Hollaken-Hoogdonk wordt natte natuur ontwikkeld.

GRUP realiseert ook vervolgstappen twee signaalgebieden en andere doelstellingen

De Vlaamse overheid wil de natuur- en landbouwwaarde van de Dijlevallei tussen Werchter en Mechelen verder versterken en ontwikkelen. Daarom werkte ze voor het hele gebied het GRUP 'Dijlevallei van Werchter tot Bonheiden' uit. Het GRUP omvat een ruimer gebied dan het Sigmaproject Bovendijle. De riviervallei herbergt immers nog meer waardevolle landschappen, zoals het Europese habitatrichtlijngebied 'Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek', of het samenvloeiingsgebied van de Dijle en de Demer. Deze gebieden krijgen een betere bescherming met het nieuwe GRUP. In de vallei liggen ook twee signaalgebieden: Kerkebergen en Wolvenberg-Broekelei. Met dit RUP zorgt de Vlaamse overheid meteen ook voor herbestemming van deze gebieden naar natuurgebied en bouwvrij agrarisch gebied. Deze signaalgebieden zullen uitgebreider aan bod komen in de volgende nieuwsbrief.

Verdere planning

Na verwerking van de inspraakreacties kan de Vlaamse regering het GRUP definitief vaststellen, waarna de stedenbouwkundige vergunningen kunnen aangevraagd worden. Wellicht begint de omvorming van Pikhaken tot wetland al in 2016. Daarna volgt de inrichting van Hollaken-Hoogdonk en Rijmenam.

4. De Zenne tweemaal in de kijker

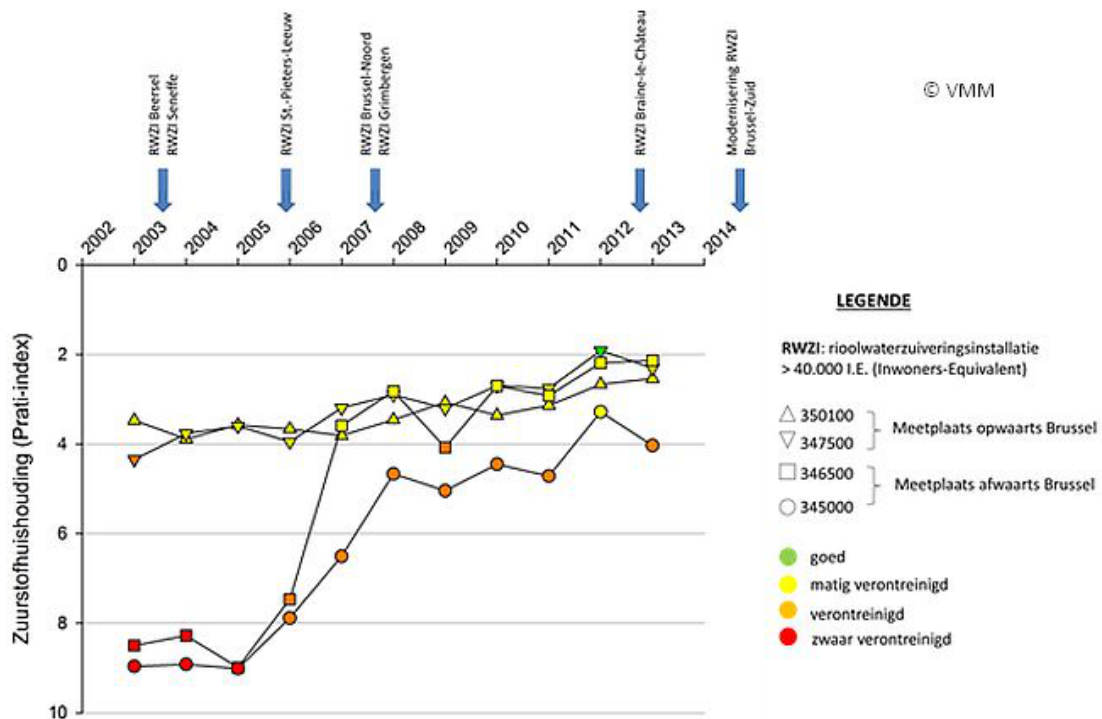
Op 1 mei was het Halse stadspark het decor voor de derde editie van het Zennefeest. Van 20 tot 22 augustus organiseerde vzw Coördinatie Zenne samen met Grenzeloze Schelde ter gelegenheid van haar 10de verjaardag een driedaagse verkenning van Zenne en 'Zennekanaal' van bron tot monding. Het bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken en de Vlaamse Milieumaatschappij gaven er uitleg over de integrale en interregionale aanpak van het waterbeleid, de waterkwaliteit, de waterzuivering en de problematiek van uitheemse soorten binnen het Zennebekken.

Op het Zennefeest (georganiseerd door o.a. de stad Halle en regionaal landschap Pajottenland en Zennevallei) werd het waterleven van de Zenne en enkele zijlopen letterlijk en figuurlijk onder de loep genomen. In een schepstaal dat ter plaatse uit de Zenne werd genomen, werd o.a. een berrpje aangetroffen. Dit is een inheems visje dat bestand is tegen enige organische verontreiniging, maar toch goede zuurstofcondities vereist.

De zuurstofconcentraties in de Zenne en haar zijrivieren zijn de laatste jaren sterk verbeterd. Dit is grotendeels te danken aan de geleidelijke uitbouw en optimalisatie van het rioleringsnetwerk en de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Onderstaande figuur toont de evolutie van de gemiddelde zuurstofcondities ter hoogte van 4 meetplaatsen op de Zenne (2 stroomopwaarts en 2 stroomafwaarts). De blauwe pijlen geven aan wanneer de verschillende zuiveringsinstallaties zijn opgestart.

Ook de biologische kwaliteit, op basis van macro-invertebraten, verbetert gestaag.

[↑top](#)

5. Beschermingsmaatregelen op maat tegen overstromingen in Beersel en Sint-Genesius-Rode

De VMM lanceerde in 2013 een pilotproject rond preventieve maatregelen aan woningen en gebouwen om ze beter te beschermen tegen overstromingen. 85 woningen in Beersel en Sint-Genesius-Rode kregen een reeks maatregelen op maat voorgesteld. De resultaten zijn op 23 mei

aan de deelnemers toegelicht tijdens een infomarkt.

Aanpak op maat van de woning

De voorbije jaren kenden Beersel en Sint-Genesius-Rode meermaals wateroverlast. Eén van de aspecten van overstromingsrisicobeheer om te komen tot een meerlaagse waterveiligheid is het aanpassen van bestaande gebouwen om overstromingsschade te beperken. In Vlaanderen staat dit nog in de kinderschoenen. Daarom lanceerde de Vlaamse Milieumaatschappij in samenwerking met een studiebureau en een schade-expertisebureau een pilootproject. Voor 85 woningen in Beersel en Sint-Genesius-Rode werd onderzocht hoe de individuele gebouwen het best aangepast en gerenoveerd kunnen worden om overstromingsschade in de toekomst te beperken. Voorbeelden van maatregelen zijn

het plaatsen van terugslagkleppen, voorzien van waterkerende schotten voor deuropeningen, of het behandelen van de muren met waterwerend product. De resultaten van deze grondige screening zijn op 23 mei aan de bewoners toegelicht tijdens een infomarkt in Beersel.

Typefiches van preventieve maatregelen

De bedoeling van het project is om lessen te kunnen trekken en een methodiek op te stellen die kan toegepast worden voor overstromingsgevoelige gebouwen in de rest van Vlaanderen. Van de meest gebruikelijke preventiemaatregelen zijn daarom ook generieke typefiches opgesteld. Een typefiche verduidelijkt wat de maatregel inhoudt, wanneer hij het best wordt toegepast, waarop moet gelet worden bij installatie, hoeveel hij kost, ... Alle fiches zijn beschikbaar op www.vmm.be/water/overstromingen/hoe-je-woning-beschermen.

↑ top

6. Weesbeekproject Kortenberg afgerond

Op 14 juni zetten de gemeente Kortenberg en Aquafin de projecten rond de Weesbeek voor de verdere uitbouw van het rioleringsstelsel en de aanpak van de wateroverlast in de kijker.

Het afkoppelingsproject voor de Dekenijstraat in Erps-Kwerps dat het afvalwater van ongeveer 400 inwoners van de Weesbeek afkoppelde, werd in 2013 afgerond. Het vervolgproject om de wateroverlast langs de Weesbeek in Erps-Kwerps aan te pakken, is in drie fasen uitgevoerd:

In de eerste fase werd een stuk van de Weesbeek opnieuw geprofileerd en voorzien van een nieuwe oeverversteviging. Ook werd de overstortconstructie van de vijver, gelegen achter het rust- en verzorgingscentrum, aangepast zodat deze bij hevige neerslag kan ingezet worden om water te bufferen. In de tweede fase werd het deel van de ingebuisde Weesbeek ter hoogte van Hof ter Bruggen langsheen de voetbalvelden van Erps-Kwerps terug opengelegd en voorzien van een winterbedding. Bij hevige regenval kan de beek buiten haar oevers treden en de winterbedding opvullen. Tijdens de derde fase kreeg de Weesbeek, stroomafwaarts van de Kasteelstraat, een nieuw tracé. Het nieuwe tracé is voorzien van verschillende overstort- en knijpconstructies en van een winterbedding zodat op dit stuk maximaal gebufferd kan worden op en rondom de waterloop. Verderop sluit de Weesbeek terug aan op haar bestaande loop.

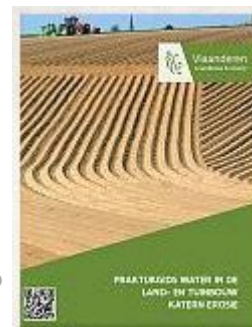

Het gemeentebestuur investeerde bijna één miljoen euro in het Weesbeekproject. Dit project draagt niet alleen bij tot de bescherming tegen wateroverlast. Het draagt ook bij tot het behalen van een goede toestand voor de Weesbeek, die in het ontwerp-bekkenspecifiek deel Dijle-Zennebekken als aandachtsgebied is aangeduid.

↑ top

7. Praktijkgids 'Water in de land- en tuinbouw' in de kijker

De praktijkgids 'Water in de land- en tuinbouw' is aangevuld met een nieuwe katern over bodemerosie en erosiebestrijdingsmaatregelen. U krijgt hierin onder meer een overzicht van de wettelijke verplichtingen en praktische tips bij het voorkomen en aanpakken van bodemerosie op percelen.

↑ top

Bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken

p/a Vlaamse Milieumaatschappij
 Vlaams Administratief Centrum
 Diestsepoort 6, bus 73
 3000 Leuven
 Tel. 016 21 12 34
secretariaat_dijlezenne@vmm.be

» www.dijlezennebekken.be